

Audiožurnāls DOMA piektais numurs 2026. gada septembris

Sagatavoja Ieva Jēkabsone

Ielasīja Dina Kāgane-Kovaļova, Jurgis Vancāns

Pie skaņu pults Ieva Maračkovska

Saturs

Pirmā nodaļa. Aktualitātes Latvijā

Pirmās nodaļas pirmais raksts

Dumbere Laura. Doma kā gaisma. Saruna ar Valstiskuma balvas laureāti dzejnieci Māru Zālīti. Žurnāls Ir Nr.35

Pirmās nodaļas otrais raksts

Litvina Baiba. Eiropas perifērijā. Par trešo valstu pilsoņiem Latvijā. Žurnāls Ir Nr.35

Pirmās nodaļas trešais raksts

Vītola-Grūzīte Ilze. Esi uzmanīga! CSDD datu noplūdes riski. Par naudas krāpšanas veidiem. Ieva Nr. 34

Pirmās nodaļas ceturtais raksts

Zirnis Egils. Mācīties ir forši! Saruna ar matemātikas skolotāju Aleksandru Vorobjovu par mācību nozīmi, pieredzi un centralizēto eksāmenu prasību mazināšanu. SestDiena 28. augusts – 3. septembris

Pirmās nodaļas piektais raksts

Mīkelsone Māra. Aizmirst krievu valodu. Saruna ar vēsturnieku, PSRS okupācijas nodarīto zaudējumu aprēķināšanas komisijas priekšsēdētāju Gati Krūmiņu par rusifikāciju Latvijā, Krievijas izvirzītajām apsūdzībām Baltijas valstīm un iespējamo vērsanos ANO Starptautiskajā tiesā. Žurnāls Ir Nr. 33

Otrā nodaļa. Aktualitātes ārvalstīs

Otrās nodaļas pirmais raksts

Sedlenieks Andis. Savienoto Valstu divpartejiskā nestabilitāte. Par politiskajām partijām ASV. SestDiena, 28. augusts - 3. septembris

Otrās nodaļas otrais raksts

Ahmeds Azams. Uzvarēja cīņu. Sākās vēl lielāka kauja. Par fentanila izplatību un jauno sintētisko narkotiku apkarošanas izaicinājumiem Igaunijā. Žurnāls Ir Nr.33

Trešā nodaļa. Zinātne un atklājumi

Trešās nodaļas pirmais raksts

Cimmers Karls, Ernandess Marko. Ēd, aug un vairojas. Par to, kā zinātniekiem pirmo reizi izdevies radīt mākslīgu šūnu, kas funkcionē kā dabiska šūna. Žurnāls Ir Nr. 32

Trešās nodaļas otrais raksts

Mičerevskis Māris. Vai joprojām dzīvojam leduslaikmetā? Par ģeoloģisko izpēti Latvijā, derīgajiem izrakteņiem un pirms 290 miljoniem gadu Dobelē nokritušo meteorītu.. Ievas Stāsti Nr. 17

Ceturtais nodaļa. Cilvēki-personības

Ceturtais nodaļas pirmais raksts

Poiša Anda. Māsas stāsts. Indra Vilipsone stāsta par Noru Ikstenu, dzīves mācībām un brīžiem, kuru dēļ ir vērts dzīvot. Patiesā Dzīve Nr. 17

Ceturtais nodaļas otrais raksts

Kreipāns Anatolijs. Uljana Semjonova. No Medumiem līdz Olimpam. Patiesā Dzīve Nr. 17

Ceturtais nodaļas trešais raksts

Kanepone Aiva. Professore ar rozes tetovējumu. Saruna ar Latvijas Universitātes profesori Zandu Rubeni par bērnu attīstību, studentiem, digitalizāciju, tehnoloģiju un mākslīgā intelekta ietekmi uz sabiedrību, grāmatu lasīšanu, ģimeni, paaudžu atšķirībām. Ieva Nr. 35

Piektā nodaļa. Vēsture

Piektās nodaļas pirmais raksts

Mīkelsone Gunda. No viena mikroфона līdz Eiropai. Par Latvijas Nacionālo simfonisko orķestri, kas šogad atzīmē savu 100. jubileju. Žurnāls Ir Nr.35

Piektās nodaļas otrais raksts

Ciganovs Juris. Pirms 35 gadiem – Zemessardzes veidošanās un pirmie soļi. Mājas Viesis Nr. 17

Sestā nodaļa. Veselība un veselīgs dzīvesveids

Sestās nodaļas pirmais raksts

Pelūde Anija. Randiņš ar miegu. Saruna ar Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīcas neirologi, miega medicīnas speciālisti, Rīgas Stradiņa universitātes doktoranti Madaru Mičuli par miega traucējumiem. Ievas Veselība Nr. 16

Sestās nodaļas otrais raksts

Venckoviča Anta. Demences pirmās pazīmes – kā atpazīt. Praktiskais Latvietis Nr. 37

Sestās nodaļas trešais raksts

Ozoliņa Indra. Vai medus tev jau ir? Ievas Veselība Nr. 18

Sestās nodaļas ceturtais raksts

Vēveris Jānis. Labākas sekmes sākas gultā. SestDiena 21.-27. augusts

Septītā nodaļa. Psiholoģija

Septītās nodaļas pirmais raksts

Zīverte Dagnija. Asins garša. Par "true crime" jeb dažādu formātu stāstu par reāliem noziegumiem popularitāti mūsdienās. Annas Psiholoģija Nr. 3

Septītās nodaļas otrais raksts

Krieviņa Rēzija. Dzeja dzied(ē)? Rakstīšana var palīdzēt atpazīt un apstrādāt emocijas, jo liek nosaukt vārdā to, kas notiek prātā. Žurnāls Ir Nr. 36

Septītās nodaļas trešais raksts

Zande Diāna. Kāpēc komandēšana attiecībās ved uz krahu? Par cilvēka vēlmes kontrolēt cēloņiem, izpausmēm un ietekmi uz attiecībām ģimenē. Patiesā Dzīve Nr. 16

Septītās nodaļas ceturtais raksts

Platace Arta. Domāju, tāad esmu? Par Klērmontas Universitātē (ASV) veikto pētījumu "Par ko cilvēki domā?". Žurnāls Ir Nr.32

Astotā nodaļa. Sports

Astotās nodaļas pirmais raksts

Krūmiņš Māris. Moncu atceroties. Par Pirmās formulas (F1) traģiskāko negadījumu. SestDiena 4.-10. septembris

Devītā nodaļa. Ceļojumi un valstis

Devītās nodaļas pirmais raksts

Stepiņa Kristīne. Tālā kontinenta vilinājums. Ceļojuma iespaidi Austrālijā. Mājas Viesis Nr. 16

Desmitā nodaļa. Dabas un dzīvnieku pasaule

Desmitās nodaļas pirmais raksts

Vītols, Rihards Lāči nāk! Par lāču populācijas pieaugumu Eiropā. Mājas Viesis Nr. 16

Desmitās nodaļas otrais raksts

Zirnis Egils. Kalnos kļūst nedrošāk. Saruna ar ģeologu Kristapu Lamsteru. SestDiena 4-10. septembris

Vienpadsmitā nodaļa. Interesanti fakti un stāsti

Vienpadsmitās nodaļas pirmais raksts

Mengote Signe. Krāpnieku nagos. Kā cilvēki iekrīt krāpnieku lomatās, kas aiz šīm shēmām stāv un kāpēc pasargāts nav neviens? Mājas Viesis Nr.17

Vienpadsmitās nodaļas otrais raksts

Vēvers Jānis. MI vājina cilvēku prasmes. Par mākslīgā intelekta ietekmi uz cilvēka spējām. SestDiena 14.-20. augusts

Vienpadsmitās nodaļas trešais raksts

Diņģelis Māris. Ekrāns kā narkotika. Par sociālo mediju lietošanas vecuma limita ieviešanu Eiropas Savienības dalībvalstīs. Žurnāls Ir Nr. 32

Divpadsmitā nodaļa. Joki

Joki no dažādiem preses izdevumiem.

Trīspadsmitā nodaļa

Latvijas Neredzīgo bibliotēkas avīzīte „Bazūne” Nr. 10

Četrpadsmitā nodaļa

Vārda dienu kalendārs oktobrim.

Patīkamu klausīšanos!

**Audiožurnāls “Doma” ieskaņots Latvijas Neredzīgo bibliotēkas Skaņu ierakstu studijā
2026. gada 30. septembrī.**